

Serbest bölgede şube açılması ve şubeye yapılacak teslimlerin istisna olup olmadığı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.35.17.01-35-02-6
Tarih	03.01.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İZMİR VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri KDV ve Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.35.17.01-35-02-6 03/01/2012

Konu : Serbest bölgede şube açılması ve şubeye yapılacak teslimlerin istisna olup olmadığı

İlgide kayıtlı dilekçenizde; firmanızın serbest bölgede inşaat işleri yapmak ve faaliyetlerini yürütmek amacıyla açacağı şubenin; stopaj, harç, damga ve diğer vergiler açısından merkezin bağlı olduğu vergi dairesine bağlı olup olmayacağı ile şubeye mal gönderilmesinin katma değer vergisi (KDV) açısından ihracat teslimi sayılıp sayılmayacağı hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

Kurumlar Vergisi Yönünden

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin 2 nci fıkrasında; "Kurum kazancı, gelir vergisinin konusuna giren gelir unsurlarından oluşur." hükmüne yer verilmiştir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 98 inci maddesinde ise; "94 üncü madde gereğince vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanlar bir ay içinde yaptıkları ödemeler veya tahakkuk ettirdikleri karlar ve iratlar ile bunlardan tevkif ettikleri vergileri ertesi ayın yirmi üçüncü günü akşamına kadar, ödeme veya tahakkukun yapıldığı yerin bağlı olduğu vergi dairesine bildirmeye mecburdurlar. Yıl sonlarında tahakkuk ettirilen mevduat faizlerinden kesilecek vergilerin bildirilmesi için bu süre bir ay uzatılır.

Aynı belediye hudutları içinde muhtelif yerlerde yapılan ödeme ve tahakkuklar ile bunlara ait vergilerin bir merkezden bildirilmesi caizdir.

Ziraî ürün bedelleri üzerinden tevkifat yapanlar hariç olmak üzere, çalıştırdıkları hizmet erbabı sayısı 10 ve daha az olanlar, 94 üncü maddeye göre yapacakları tevkifatla ilgili muhtasar beyannamelerini, bağlı bulundukları vergi dairesine önceden bildirmek şartıyla her ay yerine Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarının yirmi üçüncü günü akşamına kadar verebilirler." hükmü yer almıştır.

Öte yandan, 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununun (Ek: madde, 6/2/2004 - 5084/9 md.) Geçici 3 üncü maddesinde; "Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu Kanuna göre kurulan serbest bölgelerde faaliyette bulunmak üzere ruhsat almış mükelleflerin;

a) Bu bölgelerde gerçekleştirdikleri faaliyetleri dolayısıyla elde ettikleri kazançları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla faaliyet ruhsatlarında belirtilen süre ile sınırlı olmak üzere gelir veya kurumlar vergisinden müstesnadır. Bu istisnanın 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinin (b) alt bendi kapsamında yapılacak tevkifata etkisi yoktur.

b) Bu bölgelerde istihdam ettikleri personele ödedikleri ücretler 31.12.2008 tarihine kadar gelir vergisinden müstesnadır. Ancak, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ruhsatlarında belirtilen süre 31.12.2008 tarihinden daha önceki bir tarihte sona eriyorsa, istisna uygulamasında ruhsatta yer alan sürenin bitiş tarihi dikkate alınır.

c) Bu bölgelerde gerçekleştirdikleri faaliyetleri ile ilgili olarak yaptıkları işlemler 31.12.2008 tarihine kadar her türlü vergi, resim ve harçtan müstesnadır.

Serbest bölgelerde faaliyette bulunan gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin bu bölgelerde imal ettikleri ürünlerin satışından elde ettikleri kazançları Avrupa Birliğine tam üyeliğin gerçekleştiği tarihi içeren yıllık vergileme döneminin sonuna kadar gelir veya kurumlar vergisinden müstesnadır. Bu istisnanın Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinin (b) alt bendi kapsamında yapılacak tevkifata etkisi yoktur. " hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalara göre; Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesi uyarınca yapılan tevkifatların ödeme veya tahakkukun yapıldığı merkez veya şubenin bağlı olduğu vergi dairesine bildirilmesi mecburidir. Ancak, aynı belediye hudutları içinde muhtelif yerlerde yapılan ödeme

ve tahakkuklar ile bunlara ait vergilerin bir merkezden bildirilmesi mümkündür.

Diğer taraftan, ihraç etmek üzere mal üretimi yapmadığınızdan serbest bölgede çalışan işçilerin ücretlerinden Gelir Vergisi Kanununun 94/1 inci maddesi uyarınca gelir vergisi tevkifatı yapılması gerekmektedir.

Vergi Usul KanunuYönünden

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 156 ncı maddesindeki ".....işyeri, mağaza, şube gibi ticari, sınai, zirai veya mesleki bir faaliyetin icrasına tahsis edilen veya bu faaliyetlerde kullanılan yerdir." hükmünden de anlaşılacağı gibi şube işyeri olarak tanımlanmıştır.

İzmir Serbest Bölgede açılacak şube işyeri adresi itibariyle Gaziemir Vergi Dairesi yetki alanı içinde bulunduğundan muhtasar yönünden mükellefiyet tesis edilmesi gerekmektedir.

Katma Değer Vergisi Yönünden

3065 sayılı KDV Kanununun ihracat istisnasını düzenleyen 11 ve 12 nci maddeleri uyarınca serbest bölgedeki alıcılara yapılan teslimler, teslim konu malın Türkiye Cumhuriyeti gümrük bölgesinden çıkarak bir serbest bölgeye vasıl olması kaydıyla KDV den istisna tutulacaktır.

Kanunun 12/2 nci maddesinde ise yurt dışındaki müşteri tabirinin; ikametgâhı, işyeri, kanunî ve iş merkezi yurt dışında olan alıcılar ile yurt içinde bulunan bir firmanın yurt dışında kendi adına müstakilen faaliyet gösteren şubelerini ifade ettiği hükme bağlanmıştır.

Buna göre, yurt içinden serbest bölgedeki alıcılara yapılacak mal teslimleri KDV den istisna olup, serbest bölgede bulunan şubenize mal gönderilmesi, şubenizin kendi adına müstakilen faaliyet gösteriyor olması kaydıyla, mal ihracı kapsamında değerlendirilecektir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibilustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026